

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 30487 — „St. Olav“s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Skole og Hjem. — Tysklands katolske biskoper støtter Hitler i kampen mot kommunismen. — Nordisk katolsk presse møte i Oslo. — Domkirken i Milano. — Hvad den spanske Kirke gjorde for sine fattige landsmenn i Grenoble. — Korset og de fem olympiske ringer III. — Frk. Kristine Heggens begravelse. — Herhjemme.

Skole og hjem.

I en tidligere artikkel (i dette års nr. 24) har vi behandlet spørsmålet om hvilken skole foreldrene skulde sende sine barn til. Og ut fra Kirkens grunnsetninger konkluderte vi: Katolske barn på katolsk skole.

Nu er sommerferien forbi og barna har tatt fatt på det nye skoleår. Det kan derfor være på sin plass å anføre noen betraktninger om forholdet mellom skole og hjem, mellom foreldre og lærere. Dette forhold er faktisk ytterst forskjellig. Det varierer med de enkelte skoler og det vil være betydelige variasjoner endog ved samme skole. I noen tilfeller står foreldre og lærere i direkte motsetningsforhold, i andre tilfeller er der et virkelig samarbeide mellom skole og hjem. Undertiden ignorerer de hverandre gjensidig, enten av mangel på interesse eller også fordi de stoler på at alt går sin gode gang. Det vil være innlysende at et virkelig godt samarbeide er det som best gagnar barnas opplæring og utvikling.

Om ulempene ved et direkte motsetningsforhold skulde det være upåkreket å dvele synderlig. Hvis barna merker at det ikke hersker gjensidig tillit og aktelse mellom foreldre og lærere, så kan det ikke undgås at skolearbeidet vil lide ved det. Og ofte vil det også gå ut over hjemmets sanne interesser. Skulde det hende at en lærer eller lærerinne lot barna merke at man ikke nærer aktelse for deres foreldre, så vilde det være en så alvorlig sak at det var grunn til uopholdelig å besvære sig til skolens høieste myndigheter. På den annen side er det

overmåte beklagelig dersom foreldrene lar sine barn forstå at de ikke har tiltro til lærernes evner eller kvalifikasjoner. Mener foreldre at de har skjellig grunn til mistanke i så henseende, må de henvende sig til rette vedkommende for å få forholdet påtalt og rettet. Å innvie barna i sin mistillit kan ikke gagne noen, det kan bare være til skade, kanskje av stor rekkevidde.

Hvis det inntreffer ett eller annet som kunde synes å gi grunn til misnøie, så vil som regel meget være vunnet ved å tale ut om saken. Både hjem og skole vil være tjent med at man gjensidig holder herandre underrettet om alt som kan ha betydning for at barna kan få bedre utbytte av sin skolegang. Merker man på skolen at det går dårlig med en elev eller finner foreldrene at deres barn arbeider påfallende tungt, så vil det være på sin plass å fremkomme med spørsmål. Alt for ofte utsetter man dette med det resultat at misforholdet forværres inntil det ikke lenger lar sig rette ved enkle forholdsregler.

Et praktisk spørsmål som melder sig for mange foreldre er hjelp med lekselesning. Man kan ikke her opstille en regel med gyldighet for alle. Noen barn trenger mer hjelp enn andre, og alle foreldre har ikke samme tid og vilkår forøvrig til å kunne yde hjelp. På den annen side må ikke hjelpen utarte, så det blir foreldrene som utfører barnas hjemmearbeide. Man må dessuten ikke tape av syne at skolens oppgave foruten å bibrenge barna kunnskaper i de forskjellige fag, også er å lære dem

å arbeide, d. v. s. å arbeide så selvstendig som det i den alder lar sig gjøre. Det normale skulde være at foreldrene nøier sig med å føre kontroll med barnas lekselesning, så de påser at barna anvender en rimelig tid til dette arbeide. Til å begynne med kan man jo høre barna i leksene, og fra tid til annen kan det være heldig å gjenopta denne praksis. Skulde karakterboken vise påfallende dårlige resultater, vil det være grunn til i samråd med læreren å drøfte spørsmålet om særskilte forholdsregler. Men målet må være at barna vender sig til å ta den fornødne tid til hjemmearbeidet, som de bør kunne klare uten stadig hjelp fra foreldrenes side.

Et annet spørsmål er klager fra skolens side over dårlig opførsel, enten direkte eller indirekte ved en dårlig opførselskarakter. Foreldre gjør klokest i — inntil det motsatte er bevist — å gå ut fra at klagen er berettiget. Det kan nok høres utrolig ut at barn som er så snilde hjemme, ikke skulde være det på skolen også. Men det hender ofte at barn som hjemme ikke våger å kny, nettop på skolen slår sig løs. Man må dessuten ta i betraktning at skolen ved sine uundgåelige krav om taushet og oppmerksomhet m. v. stiller barna på en prøve som de ikke i hjemmene er utsatt for. Skolearbeidet krever jo faktisk i det lange løp ikke så lite selvovervinnelse. De første årene har skolen nyhetens interesse, men senere tapes denne glans, og skolen får mer og mer preg av ensformighet. Kun de sjeldne og enestående lærerbegavelser makter å gjøre hver time til en opplevelse for barna. Men dersom foreldrene virkelig mener at det skjer urett mot deres barn, da bør de

uopholdelig søke vedkommende lærer. I noen tilfeller vil læreren få en gagnlig opplysning og kanskje få en forståelse av at han har vært urettferdig, i de fleste tilfeller vil foreldrene lære sine barn å kjenne fra en helt ny side. Og med denne opplysning vil de bedre enn før kunde våke over barnas utvikling.

Til slutt vil vi fremføre et ønske fra skolens side til hjemmene. Det gjelder barnas sengetid. Ofte, alt for ofte, er mangel på søvn den største hindring for et fruktbart skolearbeide. At skolebarn under 14 år — bortsett fra rene undtagelsestilfeller — kommer i seng senere enn klokken 9, er en uting. Og de foreldre som gjør sig skyldig i tåpelig eftergivenhet eller mangel på påpasselighet på dette punkt, pådrar sig et stort ansvar. Barna trenger selvsagt også sund kost og daglig frisk luft, men det er meget som tyder på at det især er søvnen som for mange barn er helt utilstrekkelig.

Skole og hjem må samarbeide, og de skulde ha de beste betingelser for det. Foreldrene kan være overbevist om at lærerne — det gjelder ikke minst for våre katolske skoler, hvor jo lærerpersonalet som oftest er prester og ordenssøstre — betrakter sin gjerning som et stort kall og at de opriktig ønsker og ivrig arbeider for barnas beste. Det kan hende den beste å handle i misforstått iver, å gjøre feilgrep; isåfall vil en meddelelse til vedkommende kunde gjøre underverker. Noen grunn til mistenksomhet eller mistillit vil det normalt aldri være. I gjensidig tillit og aktelse må foreldre og lærere møtes i samarbeid om den store oppgave: å gjøre barna til gode og levedyktige mennesker.

Tysklands katolske biskoper støtter Hitler mot kommunismen.

Med stor oppmerksomhet har man overalt i Tyskland mottatt det hyrdebrev som er utsendt av alle landets katolske biskoper etter deres sammenkomst i Fulda i slutten av august. Og man har med glede konstatert at samtidig med at det hevder Kirkens umistelige rettigheter overfor inngrep fra riksstyret, er det holdt i så moderate uttrykk at det muliggjør en forståelse mellom de to parter.

Biskopene går ut fra den spanske borgerkrig og bruker den som bevis på den kommunistiske og bolsjevistiske fare som nu truer hele Europa. De fordømmer med strenghet de doktrinære villfarel-

ser som er grunnlaget for den kommunistiske aksjon på de religiøse og sociale områder — og taler dernæst om de ulykker som kommunismens seier vilde føre over Tyskland.

«Kommunismen og bolsjevismen gjør sig nu helt djevelske anstrengelser for å angripe Tyskland, Europas hjerte, både fra vest og øst, for på denne måte å kunne kvele landet helt. Overfor denne fare er det nødvendigere enn noen gang før å praktisere religionsfred, idet denne må samle våre krefter til nasjonalt forsvar.

Dersom Spania nu skulde bli opslukt av bolsje-

vismen, vil Europas skjebne se mørk og engstende ut. Vårt folks forpliktelse bør derfor være selvinnlysende. Med Guds hjelp vil føreren oppfylle denne forpliktelse under et trofast og utholdende medarbeiderskap fra alle vi som er borgere i landet.

I slutten av hyrdebrevet vender biskopene sig til lederne av det tyske folk og ber dem gjennomføre den religiøse fred som er garantert ved konkordatet, for derved å kunne samle alle tyske krefter til et mektig forbund og forberede folket til fremtidens store opgaver.

«Vi besverger katolikkene at de tross alt som foruroliger og bedrøver oss, forblir standhaftige i troen og ved et samvittighetsfullt katolsk liv beviser vår religiøse kraft til å kunne bevare staten og de nasjonale verdier».

Det biskopelige hyrdebrev synes å ha gjort mektig inntrykk i den nasjonalistiske leir, hvor man nu av alle krefter forsøker å utnytte det til fordel for

sin egen politikk. Rett som det er kan man nu lese i avisene: «Kirken slutter forbund med nazismen for å bekjempe bolsjevismen og nedber himlens velsignelse over førerens verk» — eller «Kirken erklærer å ville stille sine åndelige krefter til disposisjon for det nasjonalsocialistiske samfund».

General Görings eget blad, «National Zeitung» i Essen, bringer et stort utdrag av hyrdebrevet, idet det understreker de viktigste steder. Det fremgår klart at man i nasjonalsocialistiske kretser nu inntar en annen holdning overfor den katoiske Kirke og at man ønsker fred mellom den og rikets styre. Det er dessuten en logisk følge av at man nu har sett hvor lite religionsstridighetene gavner den indre front.

Hitler har på forskjellig måte vist hvor stor pris han har satt på det biskopelige hyrdebrev — og kanhende er «Kulturkampen» nu å betrakte som avsluttet. Den nærmeste tid vil vise hvor megen realitet der ligger bak Hitlers takknemlige ord.

Nordisk katolsk presse møte i Oslo.

I dagene 10.—14. september samles representanter for den katolske presse i Skandinavia i Oslo. Innbydelsen er utgått fra «St. Olav»s redaksjon og hensikten med møtet er:

1. Opnå intimere samarbeid mellom katolske pressefolk i Norden.
2. Drøfte fellesinteresser og utveksle meninger og erfaringer.
3. Drøfte muligheten av en samlet skandinavisk tilslutning til det internasjonale katolske presseforbund.

Innbydelse er utsendt til:

Mgr. Assarsson — «Credo» og «Hemmet och Helgedomen».

Pastor Benzon — «Katholsk Ungdom».

Pastor Boekenoogen — «Sinopkornid».

Pater Fens, O. P. — «Sveriges Katolska Ungdomsblad».

Lærer Kjærulff — «Katolsk Ungdom».

Pater Koch, S. J. — «Jesu-Hjerte-Budbringer».

Hr. Näsmark — «Sveriges Katolska Ungdom».

Fru Utke Ramsing — «Skand. Kvind. Kath. Forbund».

Pater G. Scherz C.S.S.R. — «Nordisk Ugeblad».

Ennvidere deltar «St. Olav»s redaktør **mgr. Ir-gens** og redaksjonssekretær **fru Dithmer-Vanberg**, samt dette blads faste medarbeidere: **Lars Eske-land** — **Mgr. dr. Kjelstrup** — **Pater Lutz, O. P.** — **Fru Sigrud Undset**.

Alle disse kommer, med undtagelse av lærer H. D. T. Kjærulff, dessverre, som er forhindret av sitt arbeide. Vi venter ennå på svar fra pastor Boekenoogen — det er jo kun en langsom postforbindelse vi har med Færøyene.

Det har selvfølgelig vært oss en stor glede å konstatere den velvilje som innbydelsen er blitt mottatt med. Hs. Høiærverdighet biskop Mangers har stillet bispegården til disposisjon for avholdelse av møtene, inntagelse av måltidene o.s.v.

De tilreisende gjester vil bli inkvartert dels i bispegården, dels hos Dominikanerne og dels hos frk. Marie Knudtzon, Slemdal. Foruten arbeidsmøtene vil der bli arrangert utflukter og de katolske institusjoner i Oslo vil bli besøkt.

Domkirken i Milano.

Her er velde og ro,
her er håp, her er tro,
her står engler om bønner på vakt.
Her fant vigsel og fred
sig et blivende sted
som har trosset århundreders makt.
Se bekjenneres skare og jomfruers kor
og de hellige blodvidners hær —
hvor de svever på spirene høit over jord
mellem blomster på marmorets trær.

Her har sjelen en borg
for sin fryd og sin sorg
hvor det bevende hjerte får ro.
Ti hvor troen er norm
for all farve og form
der kan evighetslengslene gro.
Som en soldrøm om liljer i glødende vår
reiser spir over spir sig i prakt,
og om hvelvenes svevende buer der står
som en ringmur av engler på vakt.

I det skumrende skjær
treder Herren dig nær
under svimlende buer og hvelv.
Gå med varsomme fjed
på det hellige sted,
ti her dveler den Hellige selv!
Hvert et vindu som gløder i farverik prakt
og hvert alter i glitrende skrud —
det er menneskets hyldest til Guddommens makt
og en hjertenes høisang til Gud.

O du vandrer fra Nord
som i fedrenes spor
er på ferd til det evige Rom,
unn dig hvile og ro
for en dag eller to
til en bønn i den strålende dôm.
Og ditt hjerte vil svulme av vår og av sang,
du vil ane hvor rik og hvor stor
er den tro som har strålet i seklenes gang
på Italias velsignede jord.

K. KJELSTRUP.

Hvad den spanske Kirke gjorde for sine fattige landsmenn i Grenoble.

Midt i all denne redselens tid dernede i det ulykkelige Spania, da vel alle rettsindige hjerter synes å måtte forblø av smerte og forferdelse, vet vi katolikker ikke «å svare ett til tusen», hvergang vi hører den uhyrligste av alle anklager: Kirken står som «hovedskyldner til at hele helvete er sluppet løs». Man ryster medlidende på de kloke, allvidende hoder under våre forsøk på å klarlegge at denne oppfatning er uriktig. Nei da, det er så sant som det sies: Kirken forhindrer skolegang og ønsker intet heller enn at «folket» holdes nede i uvidenhet, og dets opplysning undertrykkes på alle hold! Akk ja, hvad kan man stille op mot all denne skråsikre viden, som til og med betegnes som «historisk»?

Men så står der for min erindring den yndigste kristen-misjon som jeg noensinne har hørt om, og som jeg selv personlig hadde den ære, ja jeg sier: ære, å se og følge nede i Grenoble de år jeg tilbragte der. I Grenoble fins der ikke så få italienere og Spaniere som har slått sig ned. Mest folk av arbeiderklassen. Fattige, ofte uendelig fattige, men nøisomme, snille mennesker, som lever sitt strevsomme liv uten å gjøre sig bemerket på noe som helst ufordelaktig vis. Jeg la merke til at disse fremmede i Grenoble viser de samme nasjonale trekk som sine landsmenn for eks. i Aamerika: De innforliver sig aldri med det lands seder og skikker hvor-

til omstendighetene har ført dem, men bibeholder sitt eget lands levevis. Således lærer aldri de eldre dette annet lands sprog. Dog er barna antagelig skoleforpliktet her, slik som de franske barn er det. De frekventerer landets folkeskoler, og lærer da etterhvert det fremmede lands sprog. Men på de franske folkeskoler undervises ikke lenger i religion, siden de for Guds Kirke så ulykkelige år: 1900—1905. De franske skolebarn undervises nu direkte ved Kirkens formidling, og hver torsdag, som er skolefri, begynner dagen med messe for barna kl. 8. Og ut på formiddagen samles de, jeg tror som regel i Kirken, til sin religionsundervisning. Men her kommer ikke de spanske barn, fordi foreldrene vil at deres barn skal lære sin religion å kjenne på sitt eget sprog!

Men der er jo ingen spansk prest som kan ta denne opgave på sig! Nei vel, men Herren vet råd. Og noe før jeg kom der ned, hadde han funnet en yngre dame, engelsk konvertitt, men nu naturalisert fransk. Hun var med årene blitt pleiedatter så å si hos en edel, yndig from gammel fransk dame. Om ideen å ta sig av disse små spanske, som var i fare for å bli små hedninger, kom på hennes eget initiativ eller om hun blev tilskyttet av Grenoble-bispens nidkjærhet kan jeg ikke si. Men da hun efter flere års opphold i Spania talte dette sprog til

fullkommenhet, hadde hun påtatt sig å undervise de små spanske barn, ja ungdommen også, i Kirkens lære, og føre dem alle i Jesu armer! En vidunderlig misjon! Og med hvilken fryd, hvilken iver og hengivenhet fulgte de ikke den kjærlige innbydelse.

Lokale fant de i et hus som tidligere hadde tilhørt ordensbrødre, men nu, efter de ulykksalige år, var gått over til å bli vanlig leiegård. I første etasje var der dog en stor forsamlingsaal ledig. Denne blev leiet, og her samledes den «spanske menighet» hver eneste søndag til sin søndags-messe. Som regel med en prest som behersket det spanske prog. Undervisningen fant sted i den gamle franske dames hjem hvor et rum blev avstått til dette bruk. — jeg tror undervisningen foregikk et par ganger i uken og hver eneste søndag eftermiddag. Der var også aftenmøter i forsamlingslokalet en eller to ganger uken. Min « misjonær bekjent » kom gjennom korrespondanse i forbindelse med noen av Kirkens første menn nede i Spania. Interessen for hennes arbeide for den spanske menighet i Grenoble tok til efter som årene gikk. Spanske prester fant vei dit op, ofret antagelig sin ferie på et besøk til Grenoble, hvor de på kraftig, nidkjært vis hjalp henne ved oppbyggende, forfriskende retetter for både voksne og barn. Gleden var rørende, nidkjærheten for å dra all den nytte av undervisningen som det var mulig, slakkedes ikke et eneste øieblikk av sålenge dette velsignelsesrike besøk varte. Men så en vår, den siste jeg var der, kom en av Kirkens høieste prelater! Hvilken forberedelse underkastet ikke både min kjære bekjent og barna, ja hele menigheten sig, for å møte denne Guds høie tjener med en full-lødig kunnskap om sin Herre og Gud og forbedret sig på alle de velsignelser dette vidunderlige besøk vilde gi dem! Der var små barn som skulde forberedes til sin første kommunion, ungdom til fermingens hellige handling, og ellers alle de voksne — ja de skulde forberede sig til alt det som for gode katolikker uvegerlig følger med en spesiell velsignet besøkelsestid for deres Kirke og menighetsliv, både individuelt og kollektivt. — Jeg hadde den glede, og la mig atter bruke ordet ære, å være litt med i denne forberedelsens tid —, og for mig, som «ny i Kirken» blev det en uforglemmelig tid. Noen kan muligens innvende: Men du forstår vel ikke spansk? Men det underlige er at behersker man noenlunde godt det franske sprog, så forstår man mesteparten av det spanske, uten derfor å kunne snakke det. hadde jeg allerede flere ganger erfart, til min store glede. — Nå ja, så kom dagen, endelig! Og det første aftenmøte var vidunderlig, og hvert eneste ett av de øvrige. Og slik de kunde synge disse små spanske struper, ja de eldre også! Og se den høie, verdige spanske Kirkens geistlige omgås disse sine fattige landsmenn! Og se den omsorg og faderlige interesse han viste hver eneste en av disse fordringsløse, beskjedne «små», å se denne lille skare knelende på jernbanetasjonens platform for å mota hans siste velsignelse den eftermiddag han reiste, ja der var også noen av jernbanefolkene som vil-

de nyte godt av denne velsignelse og de knelte også midt i flokken av disse «utlendinger», som hadde slått sig ned i deres by. Og så vover man å påstå Kirken i Spanien tar sig ikke av sitt folk!

For en litt reflekterende sjel, synes det umulig å kunne opholde sig i et katolsk land, dersom man da går med åpne øine, uten at den ender med å finne inn til Kirkens favn. Annet enn å være vidne til arbeidet og omsorgen for disse fattige spanske i Grenoble var ikke nødvendig for å «drive en inn til sannheten».

Javel, dette gjorde den spanske Kirke for sitt folk i utlendighet, og det samme har den sikkert vedblitt med så lenge den «fikk lov» til å handle efter sitt hjertes ønske. Har Kirken i Spania hatt noen jordisk fordel av denne sin interesse? Noe finansielt utbytte? Folket, både det spanske, italienske og polske, som har søkt til andre land, er som regel blandt landets fattigste. Kunde disse fattige spaniere i Grenoble betale presten, om ikke annet enn reisen, kunde de yde noe som helst offer? Nei, det var utelukket. Hvortil skulde da det hele tjene? Til å skrape til sig verdens ære og berømmelse? Ak verden visste ikke noe om dette, likeså litt som den aner en tusendedel av de velgjerninger hans Kirke uavlatelig øser ut til fattig som til rik, under trengsler av alle slags, under forsagelser til dem som er i det fremmede, langt fra sitt eget land og ofte uten utsikt til noensinne mer å få se sine egne kjære, knyttet til sig ved blodets bånd. Hvorfor, ja hvorfor ofrer tusener av vidunderlige menn, fulle av visdom, med strålende fremtid foran sig, hvorfor ofrer disse alt for å arbeide i Herrens vingård, når dog verdens lønn ikke synes å ville bli annet enn forfølgelser, forsmedelser og, ak for så mange, martyrdøden? Og allikevel under «verden» sig ikke for å erklære: Kirken, den har skylden!

Ett lite lysstreif hvad denne sorg angår, må jeg få lov til å fortelle: Det var på en av disse fryktelige dager at også en protestantisk prest et øieblikk talte hårde urettferdige ord mot Guds Kirke. Men så med ett slo han helt om, kanskje fordi han leste min ubegripelige sorg i mine øine, for jeg maktet ikke å si et eneste ord, og han sa, mens ordene falt som salve på mitt sår- hjerte: «De forstår, at dernede (i Spania altså) brennes kirker og drepes prester — ikke fordi det er den katolske kirke eller fordi det er katolske prester, men fordi, utelukkende fordi: DET ER GUDS KIRKE, GUDS MENN, DET ER GUD SELV MAN VIL UTRYDDE. Det må De gripe. Hvilken som helst kirke, hvilken som helst prest, som arbeider for en Gud man ikke lenger ønsker, ikke lenger tror å trenge, vil bli drept. Dette er drivfjæren!» — Og dette er sannhetens ord. Gud bedre det arme folk. Gud se i nåde til den arme verden. Gud hjelpe oss som ennu får lov til å tjene vår Gud i frihet, hjelpe oss til fasthet og virkelig trofasthet. Hjelpe oss til utholdenhet, for andres uhyrlighet kan også bli en fristelse til tvil — selv for sanne kristne. —

M.-E. L.

Korset og de fem olympiske ringer.

III.

Ved åpningen av Olympiaden holdt Berlins biskop to taler, den ene ved festgudstjenesten i St. Hedwigs-katedralen lørdag den 1. august, den annen under pontifikalmessen ganske tidlig om morgenen søndag 2. august.

Gudstjenesten i St. Hedwigs-katedralen var den offisielle innledning for de katolske idrettsmenn og den blev bivånet av de offisielle representanter fra de katolske land, de katolske diplomater m. fl. Kirken var fullpakket da biskopen holdt følgende tale:

Katolikker!

Av hjertet hilser jeg dere representanter for nasjoner fra alle verdensdeler velkommen her i St. Hedwigs-domkirken. Jeg gleder mig over en foranstaltning som forener så mange nasjoner i en fredelig kappestrid om legemskrefter og dyktighet, og jeg håper til Gud at dette samvær må styrke og utdype samhørighetsfølelsen mellom alle som bærer et menneskes ansikt, mellom alle som Guds sol skinner på, mellom alle som er forløst ved Kristi blod og mellom alle som er bestemt til opstandelse og evig salighet.

Men Kirken tar med særlig glede del i denne fest fordi nettop eders tallrike nærvær ved denne gudstjeneste beviser at Olympiaden utgår fra den rette forståelse av verdienes orden. Ti på den ene side er det klart at den vil holde sig langt borte fra den ensidige spiritualisme som i begynnelsen av kirkehistorien forsøkte å skaffe sig innpass i den kristne lære og åndelige øvelser — og på den annen side beviser denne gudstjeneste ved åpningen av Olympiaden at lederne av denne mellempolkelege kappestrid ikke er blitt offer for den motsatte villfarelse og har satt legemskulturen op som mennesketilværelsens endelige mål. Stadig betoner jo lederne i embeds medfør at det ikke i disse veddekamper, som nu har funnet sted i mange årtier, kommer an bare på den rå kraft eller på for enhver pris å erobre seiren, men det kommer an på å ha respekt for motstanderne og først og fremst respekt for de lover, man frivillig er gått inn under, da dette er uomgåelig nødvendig. Vi ser hvordan den samme tankegang hadde sin blomstring under riddertiden: personlighetens innsats til sin ytterste kraft, men med aktelse for ridderlighetens prinsipp — aktelse for andres rettigheter — beskyttelse og respekt for de svake, kvinner og barn, — den fullstendige selvhengivelse til en jordisk oppgave som dog stadig blev underordnet det siste og høieste mål: Guds vilje med menneskets endelige bestemmelse. Hvad har ikke de kristne folk utført av herlige oppgaver i tidens løp — men kun så lenge som de respekterte de evige lover og ikke hadde selvhøvdelse og selvishet som sin eneste retningslinje. Hvor mange store navn, like så fremragende

ved sine legemlige heltegjerninger som ved sine åndelige seire, lyser ikke i Guds rikes historie: en Cid, en Bayard og mange andre, som står som forbilleder ned gjennom alle tider og altså også for denne fest.

Veddekampenes idé er ikke fremmed for den hellige Skrift. St. Paulus bruker den — han som har i høiere grad enn sine medapostler lagt de kristne på hjerte at når de med den rette kraft går inn for å kunne vinne seiersprisen i rosverdige jordiske bestrebelsler, vil de også kunne sette alt inn i den store kappestrid som betyr livet for hele mennesket og vinne seiersprisen også her.

«Alt det forgjengelige er kun en lignelse —» har en av våre største tyske diktere sagt. Et dyp-sindig ord, men et ord som dog ikke helt dekker den endelige sannhet. Tilvisse er alt det forgjengelige kun en lignelse, speilbilledet av noe utforgjengelig — men vi kristne vet at det menneskelige, jordiske, legemlige er mer enn en lignelse og at Gud legger det legemlige jordiske, forgjengelige til grunnlag for det han former i mennesket av evig og uforgjengelig. Altså må denne kamp om den olympiske pris ikke kun være en lignelse om menneskets kamp for å erobre sitt bedre jeg, om menneskets kamp for å erobre de høieste goder — denne kamp skal være et trin på veien mot det siste store mål: rettferdighetens krone.

Ti alt er eders, men I tilhører Kristus. Omnia vestra, vos autem Christi!

*

Under pontifikalmessen neste dag — vi omtalte den i forrige nummer, det var ved den anledning at biskopen selv fungerte som sjelesørger — og for et auditorium i alle jordens menneskelige farver holdt biskopen følgende tale:

«For Guds alter har dere katolske beboere av den olympiske landsby, katolske idrettsmenn og medhjelpere, samlet dere til det hellige messeoffer — og mig, Berlins biskop, er det forundt å formidle dere vår felles mor, den hellige katolske Kirkes hilsen og velsignelse. I denne Kirkes navn som alle folk og stammer omfatter med den samme kjærlighet, hilser jeg dere og velsigner eders kamp og eders møie.

Dere er forsamlet her til det hellige messeoffer og bekjenner dermed deres tro på Gud, hele verden Herre. Dere som representerer ungdommelig kraft og ungdommelig styrke fra alle egner av jordkloeden, bøier dere her i ydmyghet for den sterkeste og mektigste, for ham som bærer verdensaltet bare med kraften av sitt ord. Det er den trosbekjennelse som dere avlegger her — forbli denne bekjennelse tro! Fortes in fide: vær sterk i troen, forbli sterk i troen og da vil denne tro gjøre dere sterke. Den vil vokte og beskytte dere, lede og føre dere til den edleste utfoldelse av menneskelig kraft —

over den blotte legemsstyrke frem til sann sjelstorhet.

For i fredelig kappestrid å måle legemskraft og dyktighet med andre nasjoner er dere kommet til Olympiaden og vi vet alle, hvor megen møie og energi, hvor megen energisk viljekraft og streng trening dere har opbudt og vil opby i de kommende dager. Vilje er en kongelig evne! Vær sterk i å ville. Måtte nu all den viljestyrke, som besjeler dere i kampen om den olympiske seiers oljegren, leve videre i dere og gi dere vinger også i den kamp som hvert menneske må føre så lenge det lever — kampen om det evige livs palme og krone.

Og ennu en ting vil jeg legge dere på hjerte. Dere kommer fra alle folk, stammer og land, forenet i felles kamp om de olympiske lekes seierspris. Men dere forenes også i viljen til gjensidig aktelse, ærbødighet for det givne ord — og dere forenes i denne morgenstund i felles tro og felles kjærlighet til Gud og hans Kirke. Forbli i denne kjærlighet! således formaner jeg dere slik som Frelseren ved avskjeden har sagt det til sine apostler. Dere går atter fra hverandre ut i alle verdensdeler — men ta denne gjensidige ærbødighet, denne gjensidige aktelse med til deres hjemland. Ta også med hjem bevisstheten om at dere tross alle forskjelligheter hvad race og sprog angår, dog er ett i troen på Kristus og hans hellige Kirke. Bær denne tanke om felles samhörighet ut, og bidra derved til at denne fredelige kappestrid som har forenet dere, må bli et sædekorn, hvorav der i alle deres land vil vokse fredens, forståelsens og den gjensidige aktelses palmer. Når dere nu kommer hjem, da hjelp med til å løse den oppgave som den Hl. Fader har stillet sig selv og Kinken i alle land: «Pax Christi in regno Christi!»

Rettelse.

Der stod i siste nr. av «St. Olav» at de norske småpikene i London hadde fått 11 av sine skolekammerater med i St. Eysteins Forbund. Det var dog ikke 11, men 71.

Frk. Kristine Heggens begravelse

fant sted under meget stor deltagelse lørdag den 29. august. Allerede ved rekviemmessen om morgenen var St. Olavskirken næsten helt fylt — og uendelig vemodig var det å tenke på at nu var det siste gang Kristine Heggan var i den kirke hun elsket så høit og til hvis beste menighetsmedlemmer hun tilhørte. Vi som kjente henne, vet hvilken sorg det under hele hennes lange sykeleie var for henne at hun ikke kunde komme i kirken — og vi husker hennes glede siste Jesu Hjerte-fest da hun atter knelte på sin vante plass og gikk med oss andre til Herrens bord. Vi har heller ikke glemt vår egen taknemlighet ved å se hennes lyse kjærlige smil igjen blandt oss. Nu var hun her for siste gang og for

siste gang skulde vi følges med henne ut av kirkedøren. St. Olavskirken sa henne nu det siste farvel — og den hadde kledd sig i sin vakreste utsmykning for å hedre henne.

Sognepresten celebrerte messen, mens St. Josefssøstrenes kor sammen med pater Vanneufville og pastor dr. Gorissen utførte den vokale del. Da messen var slutt trådte mgr. Irgens hen til båret og dypt beveget takket han den avdøde på biskopens og prestenes vegne for den uvurderlige støtte og medhjelper hun i årenes løp hadde vært for dem alle.

I Vestre Gravlunds kapell foregikk så senere jordfestelsen. Et veld av de herligste kranser omgav kisten — de fleste signerte. Vi bemerket en stor dekorasjon fra St. Olavsforbundet, av hvis centralstyre avdøde var medlem, kranser fra Narvesens Kioskkompani, og dette selskaps forskjellige avdelinger hadde også sendt hver sin store krans: ekspedisjonspersonalet, kontorpersonalet, kioskavdelingen og ekspeditrisene ved samtlige kiosker ved Bærumsbanen. Intet viser vel bedre enn disse mange blomsterhilsener hvor avholdt Kristine Heggan var av sine medarbeidere. En deilig krans bar inskripsjonen fra beboerne i det store bygningskompleks hvor hun og frk. Halle i mange år har hatt sitt vakre og gjestfrie hjem.

Ved foten av kisten paraderte N. K. K. F.'s og Mariakongregasjonens faner. Av geistlige bemerkedes sogneprest Bzdyl, patrene Lutz og Vanneufville, prestene Gorissene og Bergwitz. Ennvidere var alle de herværende søsterkongregasjoner samt St. Franciskus-Xaversøstrene representerte. N. K. K. F. hvis formann Kristine Heggan var, representertes av sitt styre, likeledes Mariakongregasjonen — og dessuten var selvfølgelig medlemmer av de forskjellige kongregasjoner og av St. Olavsforbundet møtt tallrikt frem.

Efter at «O Gud, som kjærlig lar hver sjel», var sunget, talte mgr. Irgens over ordene: «Ti dette forgjengelige må iføre sig uforgjengelig og dette dødelige iføre sig udødelighet». Et dødsfall og en jordeferd har alltid bud til oss alle, idet det stemmer oss til sorg og alvår ved å minne oss om hvor fort livet går og hvor forgjengelig det er. Vi opplever stadig å se tomme plasser hvor vi likesom hadde tenkt oss at de alltid skulde være utfylte — og da melder det spørsmål sig: hvortil går vi og hvorfor lever vi? Gods og berømmelse kan vi ikke ta med oss — det eneste som følger oss, er vårt sinnelag, de åndelige verdier vi har beriket vår sjel med og som har tatt sikte på vårt evige liv: kjærligheten til Gud og kjærligheten til våre medmennesker. Men det gjelder om at denne kjærlighet har preget vårt daglige liv, vårt virke på vår arbeidsplass. Dette er vanskelig for svake sjeler, men derfor trer også Kristi Kirke støttende til, idet den stadig gjennom Sakramentene formidler den mystiske kontakt med Kristus, så vi kan si: «ikke jeg lever, men Kristus i mig» — og kan «formå alt i ham som gjør mig sterk».

Især ved denne bære føler vi sannheten av disse ord. Kristine Heggen viste alltid den skjønneste uegennytte i Kirkens tjeneste, og hun beklaget sig aldri over sitt store arbeidspress. Det var som arbeidet for Kirken aldri var henne en byrde, men bare gav henne kraft. Men hvis hennes røst kunde lyde nu, så vilde den si: «Kom ikke med lovtaler nu ved min død, for jeg søkte dem aldri i livet — men gi mig den ene ting jeg alltid selv gav mine venner og trosfeller: bønner for de avdøde». Vi vet alle at vårt livsverk ikke kan være avsluttet med døden — selv ved de beste blandt oss kleber der mangler og ufullkommenhet og der er langt frem til vårt virkelige livsmål, vår sanne bestemmelse: å bli likedannet med Gud. Vi må helliggjøres og lutres til dette — og derfor trenger alle døde vår forbønn. Bønnen gir fred og trygghet i dødens stund — og vi vil be for Kristine Heggen med takk for alt hun har vært for oss: «Gi henne den evige hvile og la det evige lys stråle for henne!»

Den vakre tale som blev fremført med dyp personlig varme og takknemlighet, grep den store forsamling — det var som den avdøde nu for siste gang tjente Kristi Kirke ved å gi de mange anderledes troende, som i takk fulgte henne til graven, et mektig inntrykk av dens hellige omsorg for sine barn, også utover dødens terskel. Der var høitidsfull stillhet da absolusjonen ved båren blev meddelt, og etter salmen: «Et evig lys Du skjenke dem» — blev kisten båret til graven. Her forrettedes de siste bønner — og tre ganger senkedes de to bannere over den hvite kiste nede i jorden. Der nedlas nu en stor deilig krans i de pavelige farver fra N. K. K. F. ved dets formann fru Bonnevie, og fra det svenske katolske kvinneforbund ved fru Ustvedt — og så var den skjønne gravferd forbi. Men frk. Heggens minne vil leve gjennom lange tider.

*

Praktisk talt alle Oslo-avisene har bragt nekrologer — vi hitsetter til slutt hvad der stod i «Norges Kvinder» for 28. august:

«Mandag den 24. ds. avgikk en meget kjent, aktet og avholdt Oslodame, frk. Kristine Heggen, ved døden på Vor Frue Hospital, 64 år gammel. I mange år beklædde hun den krevende og ansvarsfulle stilling som revisor i Narvesens Kioskkompagni. Med sin sjeldne gave til å omgås mennesker, sitt forståelsesfulle sinn og sin store kjærlighetsevne vant hun sig venner overalt på de mange reiser som hennes arbeide medførte — ikke minst blandt sine medarbeidere, som vil savne henne meget, skjønt hun de siste år var utenfor aktiv tjeneste på grunn av sykdom.

En rik og virksom ånd som hennes kunde dog ikke tilfredsstilles bare ved det daglige arbeidsliv, skjønt det i høieste grad hadde hennes interesse — hun følte trang til en mer vidtfavnende virkekrets og fant denne i den herværende katolske kirke, som hun tilhørte fra sin tidligste ungdom av. Hun har innehatt mange tillitshverv i menighetsarbeidet, men hennes største innsats var da hun sammen med

fru Anna Backer stiftet Norske Kvinners Katolske Forbund, hvis formann hun var nu i de senere år. I det stille utfoldet hun en stor godgjørenhet og det vakre hjem som hun hadde dannet sammen med sin venninne, frk. Sigrid Halle, var et tilfluktssted for mange som hun hjalp med råd og dåd. Hennes intelligens og hjertevarme gjorde henne til det selvfølgelig midtpunkt for en stor vennekrets og hun efterlater sig et tomrum, som ikke så snart vil bli utfyllt. Hun hvile i fred!»

E. D.-V.

Herhjemme.

Oslo. — Generalforsamling blev avholdt i St. Vinsensforeningen søndag 30/8—1936 hos sognepresten i St. Olav, mgr. H. Irgens. Formannen ønsket medlemmene velkommen til ny virksomhet efter ferien. Regnskapet i revidert stand for vår feriekoloni blev fremlagt og meddeltes enst. decharge. Regnskaps ekstrakt blev overensst. med Codex sendt det apostoliske vikariat. Videre besluttetes av årets overskudd å anskaffe nødvendige senger for feriekolonien, praktiske jernsenger. Godtfr. Geist og formannen påtok sig det nærmere arbeide med dette. Formannen holdt en minnetale over det trofaste og interesserte medlem, viseformannen Andr. Bjørnstad, som var avgått ved døden siden siste generalforsamling. Minnetalen påhørtes stående av de tallrike deltagere i møtet. Byggefondet for feriekolonien blev besluttet øket med et mindre beløp såsnart jernsene generen var anskaffet. Man drøftet også endel av de alm. anl. for vinterhalvåret.

Pater Frans.

...Hamar. — Søndag 9. august hadde St. Torfinns menighet sin sommerutflykt — i år til Brumundkampen. Høimesen blev sløifet den dag og like efter 8-messen drog 2 fulllastede biler — 1 lastebil og 1 personbil, avgårde med næsten 30 deltagere. Både pater Alby og pater Cadart og 2 av St. Carl Borromeussøstrene var med. I strålende vær for vi gjennom den vakre Vangsbygda med sine mange store og pene gårder og velstelte mindre bruk, hvor alt åndet stillhet og ro. Vi passerte Gåsbu og kom inn i almeningen. På begge sider av veien så langt vi kunde se, er prektig furuskog og ute i horisonten øines mere høitliggende partier. Her er Hamarborgernes Eldorado om vinteren — å for vidder! Multemyrene lå tett langs veien, men flittige hender hadde nok forsynt sig av de fine friske gul-raue multene, for nu måtte man så å si lete med lys og lykt for å finne noe. Brumundkampen ligger omtrent 4 mil fra Hamar. Vi kom frem kl. 10,45 og efter å ha koka kaffe og satt litt mat tillivs, begav vi oss på «kampen». Å for en utsikt! Men her kan også uværet ta ordentlig en vinterdag med snøfokk og nordavinn. Der ligger en hytte på det høieste — festet til fjellet med barduner, og her bor da skogbrannvaktmannen flere måneder av året. Pent og koselig var det i den vesle hytten. På ovnen stod middagsmaten og kokte — det var «kåd» idag — nam-nam. Vaktmannen her — kjent for sitt gode humor og sin slagferdighet kom med flere gode stubber. Multemyrene rundt omkring blev avlagt besøk, men vi kan hilse og si at utbyttet blev mer enn skralt. — Vi skulde ha vært her for minst 2 uker siden. Våre 2 hollandske søstre synes det var moro allikevel å få en liten anelse om hvordan en norsk multemyr kan se ut når den står der gul-rau. — Så var tiden for middagen kommet. En stor gryte blev satt over varmen og da var det heller ikke lenge før vi satt med tallerkenen i fanget og lot pater Albys middag forsvinne litt om senn. — Takk for god mat, pater. — Så var det en liten kaffetår igjen og nytt besøk bort på multemyrene. — Og efter å ha sunget flere sanger og moret oss med lek en stund, måtte vi tenke på hjemturen, som fant sted kl. 19. I bilen både på op- og nedtur var der sang, sang og atter sang. Kl. 20,30 var vi hjemme igjen efter å ha tilbragt en strålende dag i Guds skjønne natur.

P. S.

Redaktor: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri, Oslo.